

W I A D O M O S C I W A R S Z A W S K I E

W SOBOTĘ DNIA 4. LIPCA ROKU 1767.

Z Warszawy d 4. Lipca.

J. K. M. P. N. M. dnia onegdajszego przed swoim z Zamku udaniem się na Nabożeństwo do Jchm. Panien Wizytek tutejszych doroczną Uroczystość Nawiedzenia Panny Maryi u siebie obchodzących oddać iaskawie raczył Order S. Stanisława Jmci P. Ledochowskiemu Kasztelanowi Wołyńskiemu mianowanemu dawniey onegoż Kawalerowi, wrotu z Zamościa Jmci P. Za- oraz złożone sobie od niego za

ten zażyczyt dzięki powinne mi- le przyjął.

Jchm. PP. Mączyński Kasztelan Sieradzki, Mniszech Marszałek Nadworny, i Wielhorski Kuchmistrz W. X. Lit., oraz inni Jchm. pomnożyli w tych dniach liczbę Państwa tu przytomnego swoim z Radomia przybyciem. Do pomienionego Państwa (podziwiał się tu codziennie podawniey onegoż Kawalerowi, wrotu z Zamościa Jmci P. Za- oraz złożone sobie od niego za moyskiego Kancelerza W. K.

J. K. Mc P. N. M. na pokorne
proźby Jmci X. Heraklego Li-
fańskiego Arcy Biskupa Smoleń-
skiego, i całej Prowincyi Litew-
skiej Zakonu S. Bazylego Wiel-
kiego, raczył w tych dniach la-
skawie nominować na Koadjuto-
rą *cum Successione* Arcy-Biskup-
stwa Smoleńskiego i Siewierskie-
go, oraz Opactwa Onufreyskiego
Jmci X. Jozefa Łepkowskiego
Zakonu S. Bazylego W. Funda-
tora i Superiora Klasztoru Or-
szańskiego.

Z Ziemi Ciechanowskiej do-
noszą, że Jmć P. Franciszek na
Podolsiu Podolski Starosta Bo-
brownicki Grodowy Ziemi Do-
brzyńskiej dowiedziawizy się o
wywieśnieniu przez Nominacyą
od Nayaśniejyszego Pana na Pry-
macyalną Godność J. W. Jmci X.
Podolskiego Referendarza Ko-
ronnego, a teraznieyszego Xiąż-
ęcia Nominata Prymala, mając
u siebie liczną przytomną Kom-
panią Jchmców Ziemiasów dy-
styngwowanych spełniając zdro-
wie Nayaśniejyszego Pana i J.
O. Xiążęcia Nominata przy bi-
ciu z armat wyraził swoją wdzię-
czność ku Nayaśn: Panu, i
ukontentowanie z tak wysokich
Promocyi tegoż J. O. Xiążęcia

Nominata, a Brata swego ro-
dzonego.

Z Rzymu d. 10. Czerwca.

Jmć X. Kanonik Szaniawski zo-
stał *in Collegio Romano* XX. Je-
zuitów na pierwszy dzień Zielo-
nych Świątek w Kaplicy Papi-
skiej, miał mowę Łacińską z po-
wzecznyim wżyskich ukonten-
towaniem, którą potym wydru-
kowaną dedykował Oycu Świę-
temu, i był mile od niego przy-
jęty.

Z Carogrodu d. 12. Maia.

Sultan powziawizy wiadomość,
że Regencya Egipska złożyła z
urzędu Hamley-Baszy; raczył
dać onemu Wielkorządztwo A-
lepkie, a na Jego miejsce mia-
nował do Kairu Rakima Effende-
go dawnego *Testedara*, którego
też wyniósł na godność Baszy
od trzech buńczuków.

Z Turinu d. 6. Czerwca.

Król Jmć zakazał zakupowa-
nia zboża i wyprowadzenia o-
nego za granicę: oraz wżysk-
kim Obywatelom rozkazać, aby
wiele z pola zbiorą przed urzę-
dem oznajmowali. Senat li-
stem cyrkularnym wydanym do
wżyskich urzędów zalecił, aby
według ostatniego Edyktu pilne
oko miano na żebraków i wło-
cęgów.

Z Parmy d. 7. Czerwca.

Xiażę Jufant kazał kończyć zaczęta drogę do Genui. Oprócz pożytków, które z tey roboty wynikać mają dla Xięstw Parmeńskiego i Placeńskiego, uobodzy tym czasem mają dla siebie wyżywienie. Baron *de la Houze* Minister Pełnomocny Francuzki prezentował Xiażęciu Jmci Pana *Duclos* Sekretarza Akademii Francuzkiej i Dziełopisa Francyi, któremu Jufant wielką oświadczył przychylność.

Z Gand d. 7. Czerwca.

Uroczystości nasze, które były zaczęte z okoliczności Jubileusz S. Makarego przerwane są po odebraney wiadomości o ciężko chorującej Cesarzowej Królowy. Wszystkie publiczne widoki są zaniechane, i teraz wszyscyśmy się obrócili do uproszenia zdrowia Pani naszej. Urzędnicy odprawiają procesyie publiczne, w których noszą relikwie S. Makarego. W Kościele S. Bawona śpiewano solenną Mszę z rozkazu Biskupa tutejszego. Za tym przysładem idą wszystkie Parafie i wszystkie Domy Zakonne. Dziś rano General Hrabia *Murray* z całym Garnizonem tutejszym sta-

chał w Kaplicy Zamkowej i Mszy solenney.

Z Bruxelli d. 8. Czerwca.

W Przeszłą frzodę Xiażę Karol Wielkorządca nasz z Xiężną Siostą swoją i z całym Dworem był przytomny w Kaplicy Pałacowej czterdziestogodzinnemu nabożeństwu ustanowionemu na uproszenie zdrowia Cesarzowej Królowy. Nabożeństwo to będzie odprawowane w całej Prowincyi. Tegoż dnia Regencya zakazała wszelkich widowisk ku rozrywce służących.

Z Madrytu d. 25. Maia. Puł-

kownik *Thurriegel* obowiązał się Królowi Jmci w przeciąż roku przystawić do Hiszpanii 6,000 Osadników, z Niemiec albo z Flandryi, którzy wszyscy powinni być Religii Katolickiej. Połowa z nich powinna być religijująca, a druga rzemiślnikami. Jak skoro ci przychodniowie przybędą do Portów, za każdego z nich będzie zapłacono pomienionemu Pułkownikowi 326 realów Wellońskich. Stawieni na lądzie, mają dowód dać pewny, że są Katolikami, po którym będą im rozdane role, bydła, mieszkania i

orzęty gospodarskie. Podat-
ków żadnych nie mają płacić, a
równego prawa we wszystkich
będą używali iako i Hiszpańscy
Ziomkowie. Pozwolono im mieć
z łobą Xęży Niemców czyli Fla-
mańczyków póty, aż się nauczą
języka Hiszpańskiego.

Z Petersburka d. 29. Maja.

[Dnia i tego miesiąca iako w
dzień narodzenia Imperatorowy
Jeymci według potwierdzonego
rozporządzenia przyjęto liczbę
pewną Szlachezkich dzieci do
tutejszego korpusu Kadetów.
Liczba tego pierwszego roku wy-
nosi 67. Dla uroczystości dnia
narodzenia Imperatorowy po-
święcenie Domu Kadetów odbo-
żone było na 21 tego miesiąca,
którego dnia Arcy Biskup Pe-
tersburski, Senator Kawaler Jwan
Glebów i inni wszyscy tu będący
Panowie ziechali się do Pałacu.
Po nabożeństwie zwyczajnym
odprawiono poświęcenie, które
się zakończyło mową dzięki czy-
niącą Imperatorowy Jeymci.
Stół był nagotowany publiczny
dla Kadetów; w Sali wszyscy Pa-
nowie byli przytomni, u drugie-
go stołu Duchowieństwo przed-
nieysze siedziało.

DONIESIENIE

Z Warszawy d. 4. Lipca.

*W Drukarni Mitzlerowskiej wy-
szły nowe Wiadomości Ekonomiczne
i uczone, albo Magazyn wszystkich
nauk do szczególnego życia ludzkie-
go potrzebnych, wydane przez Kon-
syliarza Mitzlera de Kolof, Tomu
drugiego część czwartą która w so-
bie zawiera Artykuły następujące
1. Satyra przeciw Bożnikom, z Fran-
cuskiego wierszem Polskim przelo-
żona. 2. Odkryty pokzytek Dachy
ceglane tak opatrzyć że deszcz, ani
śnieg za sprawą wiatru na gory w
targnąć nie może. 3. Czy stare cza-
sy lepsze od terażniejszych? 4. Nau-
ka krótka i łatwa ku pomocy tym
wszystkim, którzyby za małym na-
kładem i pracą chcieli czynić obser-
wacye służące do wynalezienia wy-
sokości Poli, czyli szerokości Geo-
graficznej na każde miejsce, kosztu-
jąc złoty jeden.*

*Podaje się do wiadomości, iż po
pewnym Kupcu znaydują się Towar-
y Korzenne różne nie drogą ceną
taxowane i osobliwym Inwentar-
zem specyfikowane. Ktoby ie z
Jchmciów Kupców chciał razem na-
być niech się referuje do Jmci Pana
Balewicza na piwoney Ulicy mie-
jskiej.*

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

W SOBOTĘ DNIA 4. LIPCA ROKU 1767.

Z Paryża d. 10. Czerwca. Dnia 1 tego miesiąca pierwszy Prezydent opowiedział Jzbowi Parlamentu zgromadzonemu, że Król Jmć w sprawie Bretańskiej dał następującą odpowiedź: „Jeż dalem poznać moję wolę Parlamentowi we wszystkich tym „co zawiera reprezentacya. Powinien on cale się spuścić na „moję przezorność i dobroć w tym co do niego nie należy. „Wyznaczono za tym Kommissarzów, którzyby uważyli tę odpowiedź. Potym postanowiono czynić reprezentacye względem intereffów zasłych przeszłego tygodnia. Stany Bretańskie rozieżdżając się dnia 23 przeszłego miesiąca wpisały do Xiąg z rozkazu Królewskiego Edykt „, że zdanie ma być poczytane „za przyjęte od Stanów wszytskich, kiedy dwa stany tylko one „potwierdzą, chociażby trzeci był przeciwny. Postanowiono także, że stan Szlachecki ma się tylko składać z dawney Szlachty, którey Przodkowie wchodzili do Rady przed przyłączeniem ieszcze Xięstwa Bretańskiego do Korony.

Z Londynu d. 10. Czerwca. Dzień czwarty tego miesiąca był obchodzony uroczyście iako dzień narodzenia Króla Jmci. Pokoie były barzdo liczne. Miasto Londyn sztuczemi ogniami i okrzykami wesolemi radość swą okazywało. Ministrowie pierwsi iako to Xiążęta *de Grafton, Ancafter i Talbot*, Hrabia *de Shelburne* i General *Conway* ucztę wielą dawali. Z Cudzoziemskich Ministrów *Francuzki i Hiszpański* naywspanialej o-

kazywali się. Między karetami wchodzącemi na dziedziniec Pałacowy najpiękniejszy i najbogatsze były Hrabi *de Berkeley* i Barona *Samson Gedeona*, którego Ociec był żydem. Nadto i to godna jest uwagi, że iak Panowie urzędy mający wszyscy znaydowali się u Dworu, tak Xiążęta *de Bedford* i *Malborough*, Hrabiowie *de Beaufort* i *Powis*, Lordowie *Sakwille* i *Temple* dniem przed tą uroczystością oddalili się z Londynu. Pewny Obywatel Hrabstwa *Derby* wynalazł morską machine służącą do zatrzymywania okrętu w biegu. Składa się ona z rury długiej na trzy stopy, przy końcu której przyprawione jest koło, które prędzej i powolniej obracać się może według potrzeby. Na rurze naznaczone są podziały, według których bieg okrętu miarkowany być ma. Drugi imieniem *Pearce* wynalazł proszek służący do zastanowienia krwi, doświadczano go na człowieku, któremu kość wyimowano. Więźniowie na gardło skazani chętnie się ofiarują, aby dla doświadczenia podobnegoż kości im łamano, byleby przy życiu zostawiono. Rzecz dziwna, że iedni z naszych Anglików cierpieć życia nie mogą, a drudzy tak go kochają. Taka jest ludzkich chęci przeciwność. Posel Holenderski częste ma umowy z Hrabią *de Shelburne*, nie wiemy do czego się one ściągają. Posel Marokański domaga się zadość uczynienia za zniewagę wyrządzoną Jego Slugom. Tak są grubi ci ludzie, iż pragną aby winowaycy śmiercią ukarani byli. W Szkocyi żyje ieden Człowiek imieniem *Jan Taylor* który już ma 130 lat, a jeszcze roboty zwyczajne odprawuje. Listy z Azji donoszą, że *Cosim Aly Kan* spędzony z Tronu od Anglików znówu zamysła powrócić do swej godności i dzierżaw i przeto woysko Angielskie stoi tam na pogotowiu. Z Ameryki niepewniają, że wojna między *Choctawami* i *Kreekami* jeszcze tam trwa.

Z *Hagi* d. 10. Czerwca. Punkta nad któremi Stany Holenderskie i West Fryzyjskie mają się naradzać dnia 17 tego miesiąca wyłane są do wszystkich Miast owych Prowincyi. Xiążę *Stadhuder* wyiedzie do *Loe* przy końcu miesiąca. Baron *de Reischach* Posel od Wiedeńskiego Dworu doniósł o śmier-

oi Cesarzowy Jozefy Baronowi d' *Ablaing* Prezydentowi tygodniowemu Stanów Generalnych.

Od niższej Elby d. 4. Czerwca. Z *Marylili* mamy wiadomość, że Pan *Thiirriegel*, który przeszły wojny służył w wojsku Pruskim za Pułkownika, wyjechał z pomienionego portu do *Walencyi* dla wzięcia tam od Hiszpańskiego Konsula potrzebney summy na podróż do *Madrytu*. Ma tam naradzić się z Królem Jmcią Katołickim nad różnemi projektami, które przed tym do *Madryckiego Dworu* przez Posłów Cudzoziemskich był przesłał. Zamyślił te nie tylko mają się ścierać do ustanowienia w *Hiszpanii* nowych *Niemieckich* osad, ale też do zebrania wojska lekkich chorągwi.

Z Nyburg d. 11. Czerwca. Król Jmć wsiadłszy dziś rano o dziewiątej godzinie na okręt w *Corsoer* szczęśliwie stanął o dwunastej w tutejszym Mieście. Wiatr Północnowiechodni służył do tak pomyślny żeglugi.

Od rzeki Menu d. 11. Czerwca. Z *Wiednia* pewną mamy wiadomość, iż od Dworu tamiecznego dokładne wyszły rozkazy, aby jak najszybciej kończono Fortyfikacye od niejakiego czasu zaczęte w *Węgrzech*. Osobliwie twierdze Fortecy *Arad* w wyższych *Węgrzech* kazano wzmocnić i opatrzyć w obreny.

Z Wiednia d. 17. Czerwca. Cesarzowa Królowa przychodzi szczęśliwie do zupełniejszego zdrowia. W Niedzielę przeszłą Kardynał Arcybiskup tutejszy śpiewał w Kościele Katedralnym S. Szczepana *Te DEUM Laudamus*, dziękując Bogu, że zachował przy życiu Panią naszą. Wszystkie Trybunały i Urzędy były przytomne temu dziękczynieniu. Cesarz Jmć tegoż dnia był przy śpiewaniu *Te DEUM Laudamus*, w Kaplicy Pałacowej.

Z Lipska d. 18. Czerwca. W *Szwecyi* Port *Landserona* do należytego stanu jest przywiedziony. Kommissya Królewska w *Pomorzu Szwedzkim* Rzemieślników przychodzących przyimie z wielką ludzkością. Na połów śledzi wysłano teraz 164 okręty, a na połów stokwisza pod *Islandyą* wyprowadzono 258 okrętów.

Z Lipska d. 20. Czerwca. Co się tycze podróży Imperatorowy Rosyjskiej do Kazanu następujące pewne inamy wiadomości. Imperatorowa Jejmość chce oglądać pomienione Miasto, które w roku 1763 z kreteszem przez ogień zniszczone było, a za łaskawym Oney i hojnym rozporządzeniem przez Generała Hrabi *de Fermor* znowu wystawione jest nierównie okazałsze i porządniejsze. Podobneży dobroczynności doznało Miasto *Torshok* przeszłego roku pogorzałe. Imperatorowa Jejmość w podróży swej rozdaie liczne podarunki pośpolstwu, wiele niewolników uwalnia, wspomaga Wdowy i sieroty i ubogie wzbogaca. Zakazuje, aby nigdzie nie wystawowano dla Jej przyięcia bram tryumfalnych, ani innych osobliwości czyniono. Listy ostatnie z Turcyi wychwalaia sprawiedliwość Sultana, który powziawszy wiadomość, że Mufty przez sposoby niekafzne wielkie bogactwa zebrał, złożył go z urzędu, a na jego miejsce dał *Axassada Veli Effendego*, który już przedtym tę godność sprawował. Flota pod komendą Kapitana *Bafzy* wysła z Carogrodu pod żagle dla odebrania od Obywatelów Wyspów Archipelagu podatków.

Z Twern d. 20. Maja. Przy wsiadaniu na łodzie Imperatorowy Jejmości sto i jeden raz wystrzelono z armat z tutejszych wałów. Mnóstwo ludzi na ten widok zgromadzonych ustawicznie wołało niech żyje Pani nasza. Jak skoro dany był znak do podniesienia kotwic, zaraz z Galer Imperatorskiej z siedmiu armat strzelać zaczęto, któremu strzelaniu z 51 działów z Miasta odpowiedziano. Hrabi *Jwan Gregoriewicz Czerniszew* pierwszy z Galerami się odprawił. Wołga cała zakryta była łodziami różnego kształtu i różney wielkości. Kawaler *de Ligne*s Wielkórządca Nowogrodzki przyjął na granicach swej Dzielnicy Imperatorową Jejmość i przeprowadza do drugiej Prowincyi. Bystrość rzeki Wołgi nas upewnia, że żegluga do Kazanu we 14 dniach będzie zakończona, do kąd liczymy 1100 werstów.